

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 24Sa/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5021200145
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5021200145.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Dubcovou, v právnej veci žalobcu: L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. XXX, XXX XX I. P. I., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: XXX XXX XXXX X zo dňa 15.02.2021

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou zo dňa 24. marca 2021, doplnenou podaním zo dňa 30.11.2021 (č. I. 34 - 36 spisu), sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z dôvodu, že zdravotný stav žalobcu je zhoršený, ktorý mu nedovoľuje vykonávať zárobkovú činnosť už vyše jedného kalendárneho roka, ktorá situácia ohrozuje finančnú existenciu žalobcu. Žalobca žiadal rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že rozhodnutím žalovaného číslo: XXX XXX XXXX X zo dňa 15.02.2021 bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie číslo: XXX XXX XXXX X zo dňa 14.10.2020 vo veci zamietnutia žiadosti žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku a odvolanie žalobcu zamietnuté. Žalobca nesúhlasil s mierou poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenou posudkovým lekárom sociálneho poistenia na 45 %. Poukázal na to, že je v liečbe neurológa pre funikuloneuritický syndróm dolných končatín s ataxiou, pričom pri posudkovej činnosti v roku 2020 oproti posudkovej činnosti v roku 2015 bolo zistené, že u žalobcu je chôdza o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly. Žalobca uviedol, že v roku 2015 bol uznaný za invalidného z dôvodu stredne ťažká paraparéza s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %. Poukázal na to, že podľa prílohy č. 4 kapitola VI., oddiel B, položka 7, písmeno b) zákona č. 461/2003 Z.z. bola určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na spodnej hranici z dôvodu, že invalidita z titulu stredne ťažkej paraparézy umožňuje určiť mieru poklesu od 35 do 50 %. V roku 2020 pri prehodnocovaní miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bolo zistené zhoršenie ochorenia žalobcu - chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly a i napriek tomu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ostala určená na spodnej hranici teda 35 %. I napriek objektívne zistenému zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu, čo bolo konštatované v lekárskom posudku, nedospel posudkový lekár k potrebe zvýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, hoci objektívne sa zhoršil zdravotný stav žalobcu a i tak naďalej tento zdravotný stav bol ponechaný na najnižšej percentuálnej úrovni. Uvedené podľa žalobcu platí aj na posúdenie ostatných ochorení, epilepsia 10 % (rozsah podľa prílohy zákona 10 % - 20 %), degeneratívne zmeny na chrbtici 20 % (rozsah podľa prílohy zákona 20 % - 35 %), obmedzenie hybnosti ramenného kĺbu 15 % (rozsah podľa prílohy zákona 15 % - 25 %), choroby pečene 10 % (rozsah podľa prílohy k zákonu 10 % - 20 %). Pri posudzovaní každého ochorenia posudkový lekár určil mieru poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť na

dolnej hranici, čo jasne preukazuje to, že posudková činnosť nebola vykonaná objektívnym spôsobom. Svedčí o tom to, že miera poklesu bola vždy určená na dolnej hranici i napriek tomu, že objektívne sa zhoršil zdravotný stav žalobcu medzi rokmi 2015 a 2020, čo malo viesť k prehodnoteniu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žalobca nesúhlasil s postupom posudkového lekára, ktorý jeho zdravotný stav zhodnotil len na základe predloženej zdravotnej dokumentácie v neprítomnosti žalobcu. Ak sa Sociálna poisťovňa odvolávala na pandemické opatrenia, tak je potrebné poukázať na to, že minimálne posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca zo dňa 18.11.2020 mohol byť vykonaný v prítomnosti žalobcu, keď v tom čase ešte protipandemické opatrenia neplatili. Žalobca žiadal žalobe vyhovieť a zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec vrátiť na ďalšie konanie.

2. K žalobe žalobcu sa vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 03.01.2022 (č. I. 43 - 44 spisu). Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že podkladom vydania rozhodnutia žalovaného bol odborný posudok posudkového lekára sociálneho poistenia zo dňa 27. januára 2021, podľa ktorého žalobca je naďalej invalidný v zmysle ust. § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia žalovaného, ústredie so sídlom v Žiline určená naďalej na 45 %. Žalovaný poukázal na ust. § 71 ods. 4, 5, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s ust. § 153 ods. 5 predmetného zákona s tým, že výkon lekárskej posudkovej činnosti je podľa zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z.z.“) podmienený získaním odbornej spôsobilosti posudkového lekára, ktorý musí mať špecializáciu v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo, alebo musí byť zaradený do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo. Činnosť posudkových lekárov spočíva v náležitom a objektívnom, nestrannom zistení a posúdení zdravotného stavu žalobcu na základe doloženej zdravotnej dokumentácie, ako aj z lekárskejších správ a záverov odborných lekárov. Zdravotný stav žalobcu bol posúdený bez jeho prítomnosti podľa predloženej posudkovej spisovej dokumentácie, pretože z dôvodu pandemickej krízovej situácie v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 na území SR a zamedzenia možného šírenia, sa posúdenie zdravotného stavu za osobnej účasti v súlade s ust. § 293eu zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 66/2020 Z.z. v spojení s § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. nevykonáva. Pokiaľ žalobca uvádza, že jeho zdravotný stav nebol objektívne zhodnotený s odkazom na zhoršujúci sa jeho zdravotný stav, žalovaný mal za to, že ide o jeho subjektívne presvedčenie, pretože závery v posudkoch boli prijaté na základe lekárskejších správ, nálezov objektívne. Žalobca bol povinný predložiť odborné lekárske nálezy zo všetkých vyšetrení, ktoré postúpil. Žalobca v odvolacom konaní nepredložil dôkazy (najmä odborné lekárske nálezy), ktorými by spochybnil úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v danom konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Námieta žalobcu týkajúca sa stanovenia vyššej percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nebola doložená zdravotnou dokumentáciou, medicínsky zdôvodnená. Žalovaný má za to, že posudok o invalidite žalobcu, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného, je presvedčivý a úplný a zodpovedá kritériám vyjadreným v zákone č. 461/2003 Z.z.. Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje lekárske znalosti, ktoré je vo veciach sociálnych zákonom zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia žalobcu boli ozrejmené zdravotnou dokumentáciou nachádzajúcou sa v posudkovom spise do vydania rozhodnutia. Ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu zdravotného stavu žalobcu, má možnosť podať opätovnú žiadosť o prehodnotenie zdravotného stavu a posúdenie podmienok nároku na invalidný dôchodok a určenia jeho sumy. Žalovaný poukázal na ust. § 135 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) s tým, že pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a nežiadal, aby vo veci bolo nariadené pojednávanie.

3. Postupom krajského súdu, a to podaním zo dňa 17.01.2022 (č. I. 52 spisu) bolo vyjadrenie žalovaného doručené žalobcovi s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 20 dní, ktorú možnosť žalobca nevyužil.

4. Podľa pripojeného administratívneho spisu v spojení s pripojením spisu posudkových lekárov bolo zistené, že prvostupňový orgán Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. XXX XXX XXXX

X zo dňa 14.10.2020 podľa ust. § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán uviedol, že žiadosťou z 02. októbra 2020 žalobca žiadal zvýšenie invalidného dôchodku s poukazom na jeho zdravotný stav. Opätovne bolo preskúmané trvanie invalidity so záverom, že podľa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca je žalobca naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Posúdenie zdravotného stavu, ktorému zodpovedá percentuálne vyjadrenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, je obsahom pripojeného Odborného posudku o invalidite z 05. októbra 2020, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového orgánu. V tomto posudku sú uvedené rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom pre vyhotovenie posudkového záveru, a preto žalobcovi patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume, pretože sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu podľa § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.. Z tohto dôvodu prvostupňový orgán žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku zamietol. V posudku zo dňa 5. októbra 2020 sa uvádzajú podrobné lekárske správy, z ktorých sa vychádzalo so záverom trvania invalidity bez zmeny, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %.

5. Na základe odvolania žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.02.2021 tak, že odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14. októbra 2020 vo veci zamietnutia žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný poukázal na ust. § 218 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z., odvolanie žalobcu v spojení s ust. § 153 ods. 5, § 71 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 zákona č. 461/2003 Z.z.. Z dôvodu odvolania žalobcu bol opätovne posúdený zdravotný stav posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca dňa 18. novembra 2020, ktorý zotrval na pôvodnom posudku. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom v Žiline posúdil zdravotný stav žalobcu v jeho neprítomnosti na základe dostupnej lekárskej dokumentácie dňa 27. januára 2021 so záverom, že žalobca je uznaný invalidným od 30. novembra 2015 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % (35 % pre paraparézu so zvýšením o 10 % pre ostatné ochorenia). Žalobca je v liečbe neurológa pre funikuloneuritický syndróm dolných končatín s ataxiou. Objektívne neurologický nález na dolných končatinách je bez posudkovo významnej zmeny oproti vyšetreniu v roku 2015. Aktívna hybnosť je symetrická, silový deficit nemá, ataxia pri cielení (v roku 2015 bola hodnotená ľahká ataxia), postoj I. - III. je v norme, chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly. V rozhodujúcom zdravotnom postihnutí nedošlo k zhoršeniu z posudkového hľadiska, ostáva zaradené podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. v kapitole VI., oddiel B, položka 7, písmeno b) - stredne ťažká paraparéza s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %.

6. V rozhodnutí žalovaného bolo poukázané s odkazom na Posudok posudkového lekára zo dňa 27. januára 2021, že pridružené zdravotné postihnutia uvedené v diagnostických záveroch svojim percentuálnym hodnotením neprevyšujú rozhodujúce zdravotné postihnutie, pri hodnotení vzájomných súvislostí mali vplyv na schopnosť zárobkovej činnosti, a preto miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola zvýšená o 10 %. Bolo uvedené, že pokračuje dispenzár neurológom aj pre epilepsiu kombinovanej etiológie (poúrazová a alkoholická). Epileptické záchvaty sú sporadické, anamnesticky pri neurologickom vyšetrení v máji 2019 epileptické záchvaty žalobca nemal odkedy berie antiepileptikum, pri infektologickom vyšetrení v máji 2019 uviedol, že posledný epileptický záchvat mal v septembri 2018. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10 % (kapitola VI., oddiel A, položka 4, písmeno a) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.). Pridružené boli ťažkosti zo strany pohybového aparátu. Žalobca utrpel v minulosti viaceré úrazy. Pri vyšetrení ortopédom v auguste 2020 je v driekovom úseku minimálny záklon, v strednom hrudnom úseku je obojstranne paravertebrálna citlivosť, nie sú dokumentované prejavy dráždenia. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % (kapitola XV., oddiel E, položka 3, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.). V anamnéze stav po zlomenie ľavej ramennej kosti, stav po vykĺbení ľavého ramena - riešené operačne s fistuláciou, toho času v kľude. Pretrváva výrazne obmedzená hybnosť. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti 25 % pri postihnutí dominantnej končatiny a pri postihnutí nedominantnej končatiny zdravotnému postihnutiu zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 15 % (kapitola XV., oddiel G, položka 6 podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.). Po zlomení oboch stehenných kostí nie je dokumentovaný posudkovo významný funkčný nález, na dolných končatinách je aktívna hybnosť symetrická, bez

silového deficitu. Žalobca je v liečbe infektológa pre chronickú hepatitídu B, v liečbe interferónom, tolerancia liečby je dobrá, prítomná je virologická odpoveď, indikovaná je pokračujúca liečba. Na zobrazovanom ultrasonografickom vyšetrení je pečeň primeranej veľkosti, homogénnej štruktúry s minimálnym stukovatením, nie sú popisované známky portálnej hypertenzie. Laboratórne mierna aktivita pečeňových testov, bez poruchy hemokoagulácie, v krvnom obraze hodnota hemoglobínu, krvných doštičiek je v norme. Zdravotnému postihnutiu by pri osobitnom hodnotení zodpovedala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % (kapitola X., oddiel D, položka 1, písmeno a) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.). Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 45 %. Pre posúdenie zdravotného stavu žalobcu boli zohľadnené lekárske správy: neurologické vyšetrenie, NEUROL s.r.o. Čadca U.. M. zo dňa 18. marca 2015, EMG vyšetrenia, NEUROL s.r.o. Čadca U.. M. zo dňa 23. marca 2018, neurologické vyšetrenie NEUROL s.r.o. Čadca U.. M. z februára 2018, zo dňa 22. mája 2019, zo dňa 05. mája 2020, ortopedické vyšetrenie, MEDIMA PLUS s.r.o. Čadca U.. U. zo dňa 19. augusta 2020, zo dňa 20. augusta 2020, infektologické vyšetrenie, KNsP Čadca U.. P. zo dňa 26. februára 2016, vyšetrenie na Ambulancii chronických vírusových hepat. UNM Martin U.. U. zo dňa 08. novembra 2018, zo dňa 09. mája 2019, zo dňa 06. novembra 2019, zo dňa 15. januára 2020, zo dňa 14. júla 2020, SONO vyšetrenie zo dňa 08. marca 2018, hospitalizácia na ARO KNsP Čadca od 19. februára 2016 do 21. februára 2016. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že zdravotný stav žalobcu bol posudzovaný v jeho neprítomnosti z titulu opatrení prijatých počas krízovej situácie a v súlade s ust. § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 66/2020 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony. Po zohľadnení lekárskeho správ, odborných nálezov, posudkový lekár potvrdil rozhodujúce zdravotné postihnutie účastníka, ktorým je funikuloneuritický syndróm dolných končatín s ataxiou, túto zaradil do kapitoly VI. - choroby nervového systému, oddiel B - poškodenie miechy, položka 7 - paraparéza, písmeno b) - stredne ťažká, podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z., ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % z percentuálneho rozpätia od 35 % do 50 % a iné zdravotné ochorenia žalobcu epilepsia, chronická hepatitída B, dorzalgia, syndróm bolestivého ramena, syndróm závislosti od alkoholu, bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z., a tak celková miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 45 %. Z dôvodu, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumy v zmysle § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., žalobcovi patrí invalidný dôchodok ďalej v nezmenenej sume. Žalovaný ako odvolací orgán preto rozhodol o zamietnutí odvolania a potvrdení rozhodnutia prvostupňového orgánu.

7. Krajský súd v Žiline, ako správny súd vecne príslušný podľa ust. § 10 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa ust. § 13 ods. 3 SSP v konaní podľa ust. § 199 a nasledujúce ustanovenia SSP vec prejednal postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 107 ods. 2 SSP za dodržania ust. § 137 ods. 4 SSP a žalobu žalobcu za aplikácie ust. § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú.

8. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného a postup, ktorý rozhodnutiu žalovaného predchádzal, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 24Sa/8/2021-56 zo dňa 21.03.2022, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.05.2022 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom za aplikácie ust. § 137 ods. 4 SSP.

9. Krajský súd primárne k svojmu procesnému postupu uvádza, že žalobca v žalobe a ani v doplnení žaloby po poučení krajským súdom nedal návrh na nariadenie pojednávania a žalovaný vo vyjadrení k žalobe žalobcu zo dňa 03.01.2022 uviedol, že nežiada vo veci nariadiť pojednávanie. Za aplikácie ust. § 107 ods. 2 SSP pokiaľ ani jeden z účastníkov konania nežiadal o nariadenie pojednávania v zmysle ust. § 107 ods. 1 písm. a) SSP a v predmetnej veci nebol daný žiaden z dôvodov v zmysle ust. § 107 ods. 1 písm. b) až e) SSP, krajský súd ako správny súd rozhodol bez pojednávania.

10. Krajský súd konštatuje, že žaloba žalobcu bola podaná včas v zmysle ust. § 181 ods. 1 SSP pri doručení rozhodnutia žalovaného žalobcovi podľa doručky v zmysle administratívneho spisu dňa 19.02.2021 a podania žaloby na poštu v zmysle obálky na č. I. 2 spisu dňa 26.03.2021.

11. Podstatou konania krajského súdu ako správneho súdu na základe žaloby žalobcu zo dňa 24. marca 2021 (č.l. 1 spisu) v spojení s doplnením žaloby v podaní zo dňa 30.11.2021 (č.l. 34 - 36 spisu) bolo posúdiť zákonnosť postupu žalovaného a jeho rozhodnutia, keďže žalobca mal za to, že posudkoví lekári nezhodnotili objektívne jeho zdravotný stav, ak došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, pretože bolo zistené, že chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly, čo bolo zistené pri posudkovej činnosti v roku 2020 oproti posudkovej činnosti v roku 2015 a tým je dôvod zvýšiť percentuálnu mieru poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť zo spodnej hranice 35 %. Žalobca mal za to, že z titulu zhoršenia jeho zdravotného stavu nie je možné, aby miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 45 % (35 % rozhodujúce zdravotné postihnutie + 10 % ostatné ochorenia). Žalobca podľa žaloby mal za to, že ak došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, tak posudkový lekár nezhodnotil jeho zdravotný stav objektívne a navyše bol zhodnocovaný v jeho neprítomnosti, pričom tomu nebránili protipandemické opatrenia.

12. Krajský súd k posúdeniu žaloby žalobcu poukazuje na obsah pripojeného administratívneho spisu, ako aj spisu posudkových lekárov. Bolo zistené, že žalobca dal žiadosť datovanú 02. októbra 2020 o zvýšenie invalidného dôchodku z titulu zhoršenia zdravotného stavu. Podstatou žaloby žalobcu bolo tvrdenie, že ak došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo objektívne nebolo posúdené posudkovým lekárom, tak mala byť zvýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nie aby zostala v rovnakom percentuálnom ohodnotení 35 % pre rozhodujúce zdravotné postihnutie.

13. Podľa ust. § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený žiada.

14. Podľa ust. § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

15. Podľa ust. § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

16. Podľa ust. § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

17. Podľa ust. § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.2)

18. Podľa ust. § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

19. Podľa ust. § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

20. Podľa ust. § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

21. Podľa ust. § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

22. Podľa ust. § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

23. Z už vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. je zrejmé, že posúdenie nepriaznivého zdravotného stavu ako aj posúdenie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, t.j. posudzovanie následkov nepriaznivého zdravotného stavu na pracovnú schopnosť poistenca, si vyžaduje príslušné odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho poistenia je uvedené posudzovanie zverené posudkovým lekárom. Z ustanovenia § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. vyplýva, že lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia organizačných zložiek Sociálnej poisťovne, a to pobočky a ústredia.

24. V konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým sa rozhodovalo o odvolaní žalobcu podanom voči prvostupňovému rozhodnutiu Číslo: XXX XXX XXXX X zo dňa 14. októbra 2020 vo veci zamietnutia žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku, je nevyhnutnou požiadavkou objasnenie zdravotného stavu z hľadiska posúdenia, či žalobca je naďalej invalidný podľa ust. § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a aká je jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Jedným z dôkazov na posúdenie zdravotného stavu sú aj odborné posudky vydané v rámci lekárskej posudkovej činnosti dôchodkového poistenia, ktorá zahŕňa aj posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 196, § 153 ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z.).

25. Posudzovať mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť patrí výlučne do kompetencie posudkových lekárov sociálneho poistenia. Správne súdy v rámci rozhodovania v správnom súdnom procese nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali odborný záver ohľadom medicínskych otázok. Posudzujú len to, či posudky ako podklad rozhodnutia o žiadosti na zvýšenie invalidného dôchodku sú úplné, objektívne, logické a presvedčivé a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení. Uvedené posúdenie, čo zvýrazňuje krajský súd, za stavu lekárskejších správ a vyšetrení, ktoré tu boli a ktoré mal prvostupňový orgán ako aj odvolací orgán k dispozícii k dátumu svojho konania a rozhodovania. V danej konkrétnej veci správny súd v zmysle žalobných dôvodov žalobcu posudzoval, či závery v lekárskejších posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia prvostupňového a odvolacieho orgánu boli logické, presvedčivé k tomu, aby sa stali podkladom prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutia o odvolaní. Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že súdy v rámci správneho súdneho procesu nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali záver o tom, či ide o invalidnú osobu, aká je jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ani nevyslovovali odborný záver ohľadom medicínskych otázok. Bolo podstatné správnym súdom zhodnotiť na základe podanej správnej žaloby žalobcu po oboznámení sa s administratívnym spisom, spisom posudkových lekárov, ktorí v rámci výkonu lekárskejších posudkovej činnosti zhodnocovali zdravotný stav žalobcu, či bolo zákonne postupované k tomu, aby došlo k objektívnemu zhodnoteniu zdravotného stavu žalobcu a tým aj posúdenia žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku, pretože žalobca nesúhlasil s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s ohľadom na jeho zdravotný stav určenú opätovne na 45 %.

26. Žalobca v doplnení žaloby zo dňa 30.11.2021 pri námietke neobjektívneho zistenia, zhoršenia jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi poukázal na zhoršenie ochorenia - chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly a i napriek tomu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zostala naďalej určená na spodnej hranici teda 35 %. Žalobný dôvod krajským súdom nebol vyhodnotený ako relevantný. Po oboznámení sa s Posudkom zo dňa 05. októbra 2020 a Posudkom zo dňa 27. januára 2021, ktoré sa stali základom rozhodnutia prvostupňového orgánu a rozhodnutia žalovaného, tieto vychádzali zo všetkých lekárskejších správ a nálezov týkajúcich sa žalobcu,

ktoré boli známe prvostupňovému orgánu a žalovanému, posudkovým lekárom v čase zhodnocovania zdravotného stavu žalobcu. Na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu bol opätovne posúdený zdravotný stav žalobcu, pričom v celkovom Posudku zo dňa 27. januára 2021 sa poukazuje na to, že aktívna hybnosť je symetrická, silový deficit žalobca nemá, je ataxia pri cílení (v roku 2015 bola hodnotená ľahká ataxia), postoj I. - III. je v norme, chôdza je o širšej báze neistá horšia bez zrakovej kontroly. V rozhodujúcom zdravotnom postihnutí nedošlo k zhoršeniu z posudkového hľadiska, ktoré ostáva zaradené v kapitole VI., oddiel B, položka 7, písmeno b) - stredne ťažká paraparéza s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %. Na základe odvolania žalobcu v odvolacom konaní Posudkom zo dňa 27. januára 2021 bolo posúdené práve ochorenie žalobcu, na ktoré žalobca poukazoval v doplnení žaloby zo dňa 30.11.2021, a to „chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly“. Žalovaný v odvolacom konaní opätovne posúdil zdravotný stav žalobcu. Výsledkom bolo posudkovým lekárom v Posudku zo dňa 27. januára 2021 hodnotené aj ochorenie, na ktoré poukazoval žalobca v doplnenej žalobe zo dňa 30.11.2021. Tomuto odbornému postupu podľa názoru krajského súdu nemožno nič vytknúť. Otázka posúdenia ochorenia žalobcu - chôdza je o širšej báze neistá, horšia bez zrakovej kontroly, je otázkou odbornou, medicínskou, ktorú nemôže vyhodnocovať správny súd, pretože k tomu nemá odborné vedomosti, ale uvedené je v právomoci posudkových lekárov. Pri zhodnutí tohto ochorenia žalobcu ak bolo konštatované, že v rozhodujúcom zdravotnom postihnutí nedošlo k zhoršeniu z posudkového hľadiska, ktoré zostáva zaradené v kapitole VI., oddiel B, položka 7., písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. - stredne ťažká paraparéza s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, tak uvedený posudkový záver nebol v rozpore so žiadnym lekárskeým nálezom, správou, odborným vyšetrením, ktoré tvorili podklad pre Posudok zo dňa 27. januára 2021, ktorý sa stal základom rozhodnutia žalovaného.

27. Na základe výsledkov činnosti posudkových lekárov bola po zhodnutí zdravotného stavu u žalobcu konštatovaná choroba: funikuloneuritický syndróm dolných končatín s ataxiou, epilepsia - pourazová, alkoholová, chronická hepatitída B, v liečbe interferónom, dorzalgia, syndróm bolestivého ramena vpravo, syndróm závislosti od alkoholu, pričom rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo zaradené do kapitoly VI. - Choroby nervového systému, oddiel B - Poškodenie miechy, položka 7. b) - stredne ťažká paraparéza dolných končatín pri percentuálnom rozpätí 30 % - 50 % (prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.), určené 35 %, ktoré rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo zvýšené o 10 % z titulu iných zdravotných postihnutí.

28. Podľa ust. § 227 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Prijemca dávky je povinný do ôsmich dní oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne zmenu v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Ak bol poistenec alebo príjemca dávky písomne vyzvaný príslušnou organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne, aby preukázal tieto skutočnosti, je povinný výzve vyhovieť v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne neurčila inú lehotu.

29. Za aplikácie aj vyššie citovaného zákonného ustanovenia v súvislosti s podanou žiadosťou žalobcu o prehodnotenie zdravotného stavu a v súvislosti s podaným odvolaním bol aj žalobca nositeľom povinnosti, aby predložil rozhodujúce lekárske správy, vyšetrenia, na posúdenie, resp. znovu posúdenie jeho zdravotného stavu. I napriek tejto zákonnej povinnosti žalobcu v konečnom dôsledku je to činnosť posudkových lekárov, ktorí v rámci výkonu posudkovej činnosti hodnotia rozhodujúce lekárske správy a vyšetrenia, výsledkom ktorého je posudok. Krajský súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie žalovaného, ktoré v dostatočnom rozsahu a vyčerpávajúcim spôsobom v rámci odôvodnenia poukázalo na zhodnotenie zdravotného stavu žalobcu.

30. Krajský súd konštatuje, že Posudok zo dňa 05. októbra 2020 ako aj Posudok zo dňa 27. januára 2021 boli zrozumiteľné. Posudkový lekár jasným spôsobom vyhodnotil lekárske správy, lekárske vyšetrenia. Posudkové závery boli podrobne a vecne zdôvodnené. O objektívnosti, odbornej úrovni záverov posudkov krajský súd nemal dôvod pochybovať. V lekárskeých posudkoch boli vyjadrené v dostatočnom rozsahu zistenia týkajúce sa zdravotného stavu žalobcu, vyjadrený záver, z ktorého bolo určené rozhodujúce zdravotné postihnutie a miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa názoru krajského súdu zdravotný stav žalobcu, ktorý bol konštatovaný v posudkoch

posudkovým lekárom, zodpovedal nálezom vyplývajúcich z lekárskeho vyšetrení, nálezov odborných lekárov.

31. Podľa postupu konania posudkových lekárov tak v rámci prvostupňového rozhodnutia ako aj rozhodnutia žalovaného bolo zistené posúdenie zdravotného stavu v neprítomnosti žalobcu v zmysle ust. § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 66/2020 Z.z., podľa ktorého, ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada. Z ustanovenia § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. vyplýva, že zdravotný stav sa posudzuje za osobnej účasti poistenca, ak posudkový lekár neurčil inak, pričom podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec požiada. Podľa pripojeného administratívneho spisu mal krajský súd za zistené, že hoci žalobca v odvolaní zo dňa 12.11.2020 žiadal znovu posúdenie zdravotného stavu za jeho osobnej, fyzickej prítomnosti tak, ak posudkový lekár sociálneho poistenia posúdil zdravotný stav žalobcu, a tento zhodnotil v Posudku zo dňa 27. januára 2021 v neprítomnosti žalobcu, konal v súlade s ust. § 293eu ods. 1 zákona č. 66/2020 Z.z., podľa ktorého počas krízovej situácie sa ustanovenia § 142 ods. 6 písm. c), § 146 ods. 2 a § 153 ods. 5 časť vety za bodkočiarkou neuplatňujú.

32. Správny súd nepovažoval žalobu žalobcu za dôvodnú, preto ju zamietol. Krajský súd nezistil nezákonnosť rozhodnutia žalovaného a jeho postupu. Pokiaľ žalobca má za to, že došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, uvedené môže byť dôvodom podania žiadosti o opätovné prehodnotenie zdravotného stavu žalobcu v súvislosti s jeho invaliditou.

33. O nároku na náhradu trov súdneho konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1, § 168 SSP v spojení s ust. § 175 ods. 1 SSP. Žalobca ako účastník konania nebol úspešný. Úspešným účastníkom bol žalovaný, ktorému nebol priznaný nárok na náhradu trov súdneho konania, pretože v zmysle ust. § 168 SSP neboli zistené dôvody výnimočnosti, pre ktoré by žalovanému mal byť priznaný nárok na náhradu trov súdneho konania. Súčasne nebolo zistené, že by bolo možné spravodlivo požadovať, aby žalobca hradil žalovanému trovy súdneho konania. Krajský súd preto rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov súdneho konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Kasačná sťažnosť sa podáva Krajskému sudu v Žiline. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal

jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V kasačnej sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis), uvedie označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa ust. § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa ust. § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.